

سرمقاله

ادامه از صفحه یک: پس از کودتای نافرجام در ترکیه رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور وقت ترکیه در ۳۱ تیرماه ۱۳۹۵ برای مدت سه ماه حالت فوق‌العاده در سراسر کشور ترکیه اعلام کرد و نهایتاً در ۲۹ تیرماه ۱۳۹۷ این دستور را لغو کرد و کشور ترکیه از حالت فوق‌العاده خارج شد. آنچه مهم است اهداف و سیاست‌های اردوغان برای احیا کند، ورود به خاک کشورهای همسایه نامی از سیاست خارجی کشور ترکیه است، کشوری که در اندیشه گسترش پهنه سرزمینی ترکیه است و بدون رعایت حقوق بین‌الملل و اصل حاکمیت کشورها بر پهنه سرزمینی خود با دستورهای بی‌بنیاد و مبارزه با گروه‌های مخالف دولت ترکیه، خاک کشور همسایه را تسخیر کرده است. بنیاد فراموش کرد که ترکیه با پیروی از نگرش پان‌ترکیسمی نظری بر خاک کشور ایران نیز دارد، کارهای ناروا ناپسند که به دست برخی افراد فریب‌خورده از جمله رفشار نامتعارف در روزشگاه‌های کشور روی داده، گواهی ادعااست. تغییرات در قانون اساسی ترکیه توسط حزب عدالت و توسعه نخستین‌بار در سال ۲۰۱۱ پیشنهاده شد و برای عدم مقبولیت پیش‌نویس تغییرات در قانون اساسی از سوی کمیته بازنگری قانون اساسی پارلمان ترکیه توانایی به‌وقوع پیوستن این رویا برای حزب عدالت و توسعه مهیا نشد. اردوغان با سوءاستفاده از شرایط پیش‌آمده، حالت فوق‌العاده در ترکیه و نگرانی مخالفان از شرایط ایجادشده، توانست هم‌اویی احزاب اپوزسیون را در پارلمان کسب و زمینه تغییرات را مهیا کند و سرانجام آن را به فراندوم بگذارد. از کارهایی که منجر به تأیید این تغییرات در پارلمان ترکیه شد، می‌توان رأی‌گیری به‌روش علنی را اشاره کرد. این‌روش، نگرانی برای مخالفین از پیامدهای آتی را باوجود حالت فوق‌العاده و پیش‌آمدها نشان داد. اردوغان شرایط فوق‌العاده را زمانی لغو کرد که اطمینان حاصل کرد قانون اساسی جدید جنبه عملی به خود گرفته است؛

زیرا اجرای شدن قانون اساسی جدید وابسته به سوگند ریاست‌جمهوری بود. بازداشت، سرکوب، اخراج و برکناری اقلش مختلف جامعه‌از کارهایی بود که اردوغان توانست مراحل لازم را بدون طی مراحل دادرسی با سوءاستفاده از حالت فوق‌العاده، به مرحله اجرا بگذارد و صدای هر گونه مخالفت را با سرکوب و خفقان در نطفه خفه کند. اردوغان در تشکیل کابینه که بر پایه قانون اساسی جدید در تعیین آن اختیارات تام داشت، سعی کرد از نزدیک‌ترین افراد استفاده کند؛ به‌گونه‌ای که در نخست‌وزیری پیشین کشور که پس از تقویت قانون اساسی جدید سمت وی ملغی شده بود به‌عنوان رئیس پارلمان ترکیه گزینش شد. آنچه‌ا سخنان اردوغان در مراسم تحلیف ریاست‌جمهوری ترکیه می‌توان استنباط کرد، تلاش وی برای شکوفایی اقتصاد و همراه کردن افشار مختلف احزاب دیگر، جهت رسیدن به اهداف حزب اعتدال و توسعه ترکیه است. در مسیر همسوکردن، سرکوب و برخورد روشی اجتناب‌ناپذیر برای وی است. وقتی سخن از دفاع از مرزها و ایجاد امنیت در مرزها را به زبان می‌آورد، منظور ادامه تسخیر خاک همسایگان با بهانه ایجاد امنیت است و مشهود است که قصد به رسمیت شناختن حاکمیت همسایگان را ندارد. جملات اردوغان کوتاه بود؛ اما جملهای دیگر به زبان آورد که مفهومی پنهان در خود جای داده بود، حسن قومیت‌گرایی و نژادپرستی را آشکارا به نمایش گذاشت و آن وعده‌ای بود که گفت تلاش خواهیم کرد خواسته‌های ملت ترک را اجرایی کنیم. اردوغان ناامید از پذیرش در اتحادیه اروپا سعی دارد با ساختن چهره‌ای دیگر و گرایش‌های مذهبی، در منطقه خود را حفظ کند؛ اما سیاست‌های وی برای جهانپان آشکار شده و بیانگر تضاد در گفته‌ها و عملکرد است؛ هر چند ترکیه همواره کشور تضادهاست. نهایتاً جای تأسف دارد که کشوری که روزگاری امپراتوری مطرحی بوده، حال برای پذیرش در یک اتحادیه ناکام مانده است. در شرایطی رؤیای احیای امپراتوری در اردوغان شعله‌وراست که اروپا برای پیوستن کشور ترکیه به اتحادیه، شرط عودت سرزمین‌های اشغالی خود را دارد. از طرفی رژیم صهیونیستی با سردادن شعار حکومت از فرات تا نیل، شرایط سختی را برای ترکیه پیش خواهد آورد. به‌جاست اردوغان به جای فکر ایجاد فرمانروایی گسترده و پیشبرد سیاست‌های پان‌ترکیسمی که زمینه رؤیای احیای امپراتوری گذشتگان است، خود را ملزم به رعایت حقوق کشورها بداند.

ملت ایران عزت خود را حراج نمی‌کند

علی لاریجانی، رئیس مجلس: نکته قابل توجه این است که مسئولان کشور برای بهبود شرایط کشور به‌خصوص از بعد اقتصادی تلاش خود را حتی با مذاکره با دشمن ادامه دادند. بعد از خروج آمریکا، اتحادیه اروپا مکرراً تقاضا داشت که ایران منتظلاً و براساس حق قانونی خود مقابله‌به‌مثل انجام ندهد و از توافق هسته‌ای خارج نشود و قول دادند که ساز کارهایی تدارک ببینند که منافع توافق هسته‌ای را برای ایران مهیا کنند. برای مرتبه دوم مسئولان کشور این تقاضا را رد نکردند و تاجایی که امکان دارد شرایط برای مردم از نظر اقتصادی مشکل نشود که البته هنوز این مرحله به نتیجه عملی نرسیده است و مذاکرات ادامه دارد. باید به دشمن فهماند که ملت ایران ملتی صبور و اهل تعامل است؛ اما عزت خود را حراج نمی‌کند.

سروا

۲

دوشنبه ۱ مرداد ۱۳۹۷
سال بیست و ششم | شماره ۵۲۳
۲۳ جولای ۲۰۱۸ | ۹ دی‌ال‌فدعه ۱۴۲۹

مطالبات برای تغییرات در تیم اقتصادی دولت اوج گرفته است

شوخیه‌مگه‌بذارم برم از دولت!؟

واخيل رحمانی | گروه‌سیاست
rahilrahmani@gmail.com

کنار گذاشتن تیم اقتصادی دولت حالا به یک مطالبه دسته‌جمعی تبدیل شده است و در رأس این مطالبه‌گری رفتن «محمدباقر نوبخت» از کابینه قرار دارد. نوبخت اسما در مقابل تمامی مطالبات و در خواست‌ها برای رفتنش، لبخند می‌زند و روحانی هم فعلا دست به تغییرات نزده است.

چندی پیش نمایندگان مجلس در نامه‌ای به روحانی از او خواستند تیم اقتصادی خود را تغییر دهد. آنان گفته بودند اگر دولت تیم اقتصادی‌اش را تغییر ندهد، مجلس از اختیارات قانونی خود استفاده می‌کند. حالا تعداد زیادی از نمایندگان مجلس بدون در نظر گرفتن جریان سیاسی خود استیضاح مسعود کرباسیان، وزیر اقتصاد را در دستور کار خود قرار داده‌اند.

زور نمایندگان به نوبخت و سیف نمی‌رسد؛ چون نمی‌توانند آنان را استیضاح کنند؛ اما دستشان برای کنار گذاشتن کرباسیان باز است و اعضای جبهه پایداری در مجلس هم از پروپاقرص‌ترین حامیان استیضاح وزیر اصفهانی هستند.

شرایط اقتصادی مملکت خوب نیست و در حالی که گفته می‌شود رئیس بانک

غیرمحرمانه

زیرا اجرای شدن قانون اساسی جدید وابسته به سوگند ریاست‌جمهوری بود. بازداشت، سرکوب، اخراج و برکناری اقلش مختلف جامعه‌از کارهایی بود که اردوغان توانست مراحل لازم را بدون طی مراحل دادرسی با سوءاستفاده از حالت فوق‌العاده، به مرحله اجرا بگذارد و صدای هر گونه مخالفت را با سرکوب و خفقان در نطفه خفه کند. اردوغان در تشکیل کابینه که بر پایه قانون اساسی جدید در تعیین آن اختیارات تام داشت، سعی کرد از نزدیک‌ترین افراد استفاده کند؛ به‌گونه‌ای که در نخست‌وزیری پیشین کشور که پس از تقویت قانون اساسی جدید سمت وی ملغی شده بود به‌عنوان رئیس پارلمان ترکیه گزینش شد. آنچه‌ا سخنان اردوغان در مراسم تحلیف ریاست‌جمهوری ترکیه می‌توان استنباط کرد، تلاش وی برای شکوفایی اقتصاد و همراه کردن افشار مختلف احزاب دیگر، جهت رسیدن به اهداف حزب اعتدال و توسعه ترکیه است. در مسیر همسوکردن، سرکوب و برخورد روشی اجتناب‌ناپذیر برای وی است. وقتی سخن از دفاع از مرزها و ایجاد امنیت در مرزها را به زبان می‌آورد، منظور ادامه تسخیر خاک همسایگان با بهانه ایجاد امنیت است و مشهود است که قصد به رسمیت شناختن حاکمیت همسایگان را ندارد. جملات اردوغان کوتاه بود؛ اما جملهای دیگر به زبان آورد که مفهومی پنهان در خود جای داده بود، حسن قومیت‌گرایی و نژادپرستی را آشکارا به نمایش گذاشت و آن وعده‌ای بود که گفت تلاش خواهیم کرد خواسته‌های ملت ترک را اجرایی کنیم. اردوغان ناامید از پذیرش در اتحادیه اروپا سعی دارد با ساختن چهره‌ای دیگر و گرایش‌های مذهبی، در منطقه خود را حفظ کند؛ اما سیاست‌های وی برای جهانپان آشکار شده و بیانگر تضاد در گفته‌ها و عملکرد است؛ هر چند ترکیه همواره کشور تضادهاست. نهایتاً جای تأسف دارد که کشوری که روزگاری امپراتوری مطرحی بوده، حال برای پذیرش در یک اتحادیه ناکام مانده است. در شرایطی رؤیای احیای امپراتوری در اردوغان شعله‌وراست که اروپا برای پیوستن کشور ترکیه به اتحادیه، شرط عودت سرزمین‌های اشغالی خود را دارد. از طرفی رژیم صهیونیستی با سردادن شعار حکومت از فرات تا نیل، شرایط سختی را برای ترکیه پیش خواهد آورد. به‌جاست اردوغان به جای فکر ایجاد فرمانروایی گسترده و پیشبرد سیاست‌های پان‌ترکیسمی که زمینه رؤیای احیای امپراتوری گذشتگان است، خود را ملزم به رعایت حقوق کشورها بداند.

گیشه بین الملل

علیه‌نفت ایران

جاش راگین در واشنگتن پیست نوشت: درباره آنچه در نشست مشترک بین‌دولت ترامپ و ولادیمیر پوتین در هلستینکی رخ داده، سردرگمی‌های گسترده‌ای در داخل و خارج از دولت ترامپ ایجاد شده است. آنچه ما از این نشست می‌دانیم، در حال حاضر ترامپ از توافق پوتین و نتایهاو درباره سوریه حمایت می‌کند. پوتین و ترامپ هر دو به‌طور غیر مستقیم در کنفرانس خبری پس از نشست هلستینکی از توافق صحبت کردند. چارچوب این توافق؛ در ازای پذیرش رسمی کنترل اسد بر منطقه توسط آمریکا و اسرائیل، روسیه متعهد به خروج نیروهای ایران و گروه‌های نیابتی وی تا ۸۰ کیلومتری مرز اسرائیل می‌شود. علاوه‌براین پوتین وعده داده؛ در صورت استقرار سلاح‌های ایرانی در صحرای ایران سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، م. به درازی ایران در جنوب سوریه حمله کند هیچ اعتراضی انجام نمی‌دهد. اما درباره توانایی روسیه برای اجبار ایران در سوریه شک‌وت‌نم‌دردهای گسترده‌ای وجود دارد؛ برای نمونه، دانیل کوتس، مدیر اطلاعات

براندازان، چالش اصلی اصلاح‌طلبان هستند

مرتضی مبلغ، فعال سیاسی اصلاح‌طلب: به اعتقاد من اصلاح‌طلبان دو چالش داخلی و خارجی را پیش رو دارند: چالش خارجی را می‌توان چالش اصلی به حساب آورد. متأسفانه دشمنان کشور، نظام و انقلاب این‌طور تصور می‌کنند که تنها جریان مدافع نظام با پایگاه مردمی گسترده، اصلاحات است. از آنجایی که آنان به‌دنبال براندازی و سرنگونی نظام هستند این روزها با تمام قدرت جنگ روانی برای تخطئه اصلاح‌طلبان راه انداخته‌اند. به موازات براندازان یک‌سری گروه‌های رقیب داخلی که همواره منافع خود را بر منافع ملی ار جح می‌دانند نیز وجود اصلاح‌طلبان را مانع جدی برای پیشبرد منویات باندی و ضدملی خود می‌دانند؛ البته مسئله، متوجه‌شدن اتهام براندازی به‌سوی اصلاح‌طلبان نیست؛ مسئله جنگ روانی گسترده‌ای است که جریان‌های سرنگونی‌طلب راه انداختند.

سیاست

که نظر دیگری در این باره دارند. راغفر معتقد است که پیش‌کشیدن این بحث، متعرف‌کردن افکار عمومی از مسائل واقعی است. او می‌گوید: «هرگاه یک بحران پیش می‌آید آن را به عوامل خیلی فرعی حواله می‌دهند و آن‌ها را برجسته می‌کنند. تغییر آدم‌ها خیلی اهمیت ندارد، بلکه دیدگاه‌ها هستند که باید تغییر کنند؛ سپس باید افرادی بر سر کار بیایند که به آن دیدگاه‌ها معتقد و پایبند باشند؛ در غیر این صورت این تغییرات هیچ اتفاق ملموسی در اقتصاد کشور ایجاد نخواهد کرد.»

راغفر همچنین در توصیف پیامدهای وی‌یکسر د کنونی اقتصاد می‌گوید: «فرزند آقایان در بالای شهر سوار بر خودروهای چندمیلیارد تومانی می‌شوند و تفریحاتشان مسفر برای تماشای مسابقات رئال مادرید و بارسلوناست. در مقابل عده‌ای برای فروش کلیه و قرینه چشم خود و عده‌ای نیز برای تن‌فروشی صف کشیده‌اند. چنین جامعه‌ای البته برخی‌ها مثل «حسین راغفر»، اقتصاددان و استاد دانشگاه هم هستند

زور نمایندگان به نوبخت

و سیف نمی‌رسد؛ چون

نمی‌توانند آنان را استیضاح

کنند؛ اما دستشان برای

کنار گذاشتن کرباسیان باز

است

غیرمحرمانه

اقتصادی انجام خواهد شد. اگر اولین نفر

آنان رئیس برنامه بودجه نباشد، هیچ اثر

مشیتی در تغییرات مرتب نخواهد بود.»

برخی تحلیلگران معتقدند انتخاب

نوبخت از ابتدا اشتباه بود؛ آن‌هم برای

ریاست سازمانی که باید یک بازوی فکری

و اندیشه‌ساز بوده و هدیریت آن به دست

کسی باشد که به دانش اقتصاد آگاه باشد.

البته برخی‌ها مثل «حسین راغفر»،

اقتصاددان و استاد دانشگاه هم هستند

ذره‌بین

درباره چهره پَکر آیت‌اله

که از سوی شورای نگهبان مواجه با ایراد اصل ۵۲ قانون اساسی شده بود. اعضا محترم مجمع تشخیص مصلحت ضمن تأیید نظر شورای نگهبان، برای حل مشکل دولت در سال جاری اجازه‌ای را فقط برای امسسال به دولت دادند. به‌طورمعمول خبرنگاران و عکاسان رسانه‌ها ساعت ۱۰:۳۰ تا ۱۱ حضور پیدا کرده و از صحن مجمع عکس و فیلم تهیه می‌کنند. در حین رسیدگی به دستور اول عکس و فیلم تهیه و البته منتشر شد.

دستور دوم مربوط به مصوبه مجلس راجع به اصلاح قانون شُوراهای اسلامی شهر و روستا بود که در برگیرنده دو تبصره بود. تبصره اول حذف و تبصره دوم باقی‌ماند که خبر آن نیز منتشر شد و البته در حین رأی‌گیری دستور دوم مجمع عکسی گرفته نشد؛ لیکن در برخی رسانه‌ها این گونه مطرح شد که عکس منتشر شده مربوط به رأی‌گیری دستور دوم بود.

تصویر روز

«خمینی جوان» در مراسم ختم پدر رضا افتخاری، مدیر عامل سابق باشگاه استقلال

خارج از گود سیاست

جنجال یک عکس

آوا صدر؛ در کشوری که بر سر مری خارجی تایلندی تیم بانوان، روسری سر می‌کنند تا بتواند در سالن حضور پیدا کند و بانوان ورزشکار کشورمان بدون حجاب نمی‌توانند در هیچ آوردگاهی رقابت کنند و میهمانان زن خارجی باید حجاب داشته باشند، انتشار تصویری از بیست‌ونهمین المپیاد جهانی زیست‌شناسی در ایران که نشان می‌داد شرکت‌کنندگان زن مسابقه، حجاب ندارند، سروصدای زیادی به‌پا کرد. این رقابت‌ها با پیام رئیس‌جمهوری آغاز شد و حالا وزیر آموزش‌وپرورش بابت حضور خانم‌های شرکت‌کننده بدون روسری در سالن مسابقات، تحت‌فشار قرار گرفته و مجبور به پاسخگویی شده است. بطحالی‌گفته که انتشار تصاویری از شرکت‌کنندگان بی‌حجاب بداخلاقی رسانه‌ای بود: «باید از این اتفاقی که شبکه‌های مجازی اتفاق افتاده گلایه کنم. گاهی بی‌انصافی‌هایی صورت می‌گیرد و دستاوردها نادیده گرفته می‌شود و اگر برای چندلحظه غفلتی صورت گرفته و روسری شرکت‌کنندگان کنار رفته، عکس می‌گیرند و فضاسازی می‌کنند. این‌ها بداخلاقی‌هایی هست که برخی دچارش می‌شوند و اتفاق‌های خوبی را که افتاده است، نادیده می‌گیرند.»

هر چند در تصویر منتشر شده، به نظر می‌رسد دختران شرکت‌کننده خارجی، اساساً روسری به‌همراه ندارند که کنار رفته باشد، اما وزیر آموزش‌وپرورش می‌گوید حجابشان کنار رفته و توضیح عجیبی هم در این رابطه ارائه داده است: «حجاب شرکت‌کنندگان خارجی در حدی که در افتتاحیه و اختتامیه دیدیم با تذکراتی که در سالن داده می‌شد در حد مطلوبی بود. در چند مورد در حین مسابقه حجاب دخترها کنار رفته بود و یک مورد پیش‌آمده بود که چون پسرها کلاهشان را به نشانه احترام برداشته بودند چند تن از دخترها تصور کرده بودند باید به نشانه احترام حجابشان را بردارند!» همان‌طور که قابل پیش‌بینی بود، سایت‌های عمدتاً‌اصل‌گرا از کنار این مسئله به‌سادگی عبور نکردند و به‌عنوان‌مثال «روم‌نیوز» با انتشار تصاویری از مراسم افتتاحیه مسابقات نوشت: «در این مراسم که بیشتر به یک کنسرت شباهت داشت تا یک مراسم افتتاحیه، برخی شرکت‌کنندگان روی سکوها و برخی دیگر هنگام رژه تیم‌های شرکت‌کننده بر روی سن، بدون حجاب حاضر شدند تا این پرسش مطرح شود که آیا اجرای سند ۲۰۳۰ در ایران علنی شد؟! سسندی که در بند پنجم از اهداف آن، به دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمندسازی تمام زنان و دختران اشاره شده و حالا ایران به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین کشورهای هدف در این زمینه انتخاب شده است و المپیاد جهانی زیست‌شناسی نیز با همین هدف بدون حجاب برای بانوان شرکت‌کننده در آن به‌اجرا درمی‌آید.»

نسل فردا؛ پس از مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره سپنتا،یک‌نام، تصویری منتشر شد که نشان می‌داد آیت‌اله جنتی درحالی‌که غمگین و درهم‌ب نظر می‌رسد، از معهود کسانی است که به حضور سپنتا در شورای شهر یزد رأی نداده و شاهد رأی‌دادن سایر اعضا به این عضو زرتشتی شورای شهر یزد است. این تصویر بازتاب زیادی در شبکه‌های اجتماعی داشت و حالا عبا‌علی‌کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان البته بی‌ربط» درباره این عکس و جلسه روز شنبه مجمع تشخیص مصلحت نظام توضیحاتی داده است. کدخدایی در کانال سروش خود نوشت: امروز مجمع تشخیص مصلحت نظام دو دستور اختلافی بین مجلس و شورای نگهبان را بررسی کرد. دستور اول مربوط به طرح دوقدریتی مجلس در خصوص تمدید مهلت جذب اعتبارهای تملک‌داری‌های سرمایه‌ای و مالی سال ۱۳۹۶ کل کشور تا پایان شهر یورماه بود

فضای مجازی

بازگشت «سپنتا»

بازگشت سپنتا،یک‌نام به شورای شهر، اامه دادگاه‌متهم متوسسه مالی ثامن. خط‌پایان رئیس‌برحائیه،مجمع تشخیص،زویکرد قابل دفاع،چاره خاموشی در میدان‌گازی مشترک با قطر، ابانات رهبر انقلاب در دیدار با سفیران، کارداران و مسئولان وزارت امور خارجه، چرا دولت نمی‌تواند تصمیم‌بگیرد؟دفاع یک‌طرفه‌صداسویمعال مجری تلویزیونی،مدیران یازنشته‌برکنز می‌شوند،پیامدهای نارضایتی فرهنگیان و قانون‌نژادپرستانه تشکیل «کشور پهود»، بازگشت به «گتو» موضوع گزارش‌های خبری و تحلیلی روزنامه‌های دیروز قرارگرفت روزنامه‌های دیروز در حالی چاپ و منتشر شدند که بازگشت سپنتا یک‌پاس از نه‌معلق‌ماندن عضویتی در شورای شهر یزد بعد از رأی‌گیری در مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره حضور اقلیت‌ها در شوراهای شهر از یک سو و از طرف دیگر بیانات مقام معظم رهبری مبنی بر اادامه مذاکرات با اروپا و نیز منتظرماندن‌های بسته‌روپایی که در جمع سفر او مسئولان وزارت امور خارجه به‌عنوان تیت‌یک برگ‌زد.

ملی درنجم‌انمنیتی آسین گفت:«زنیایی ما حاکمی از این است که روسیه نه‌خواهان ترامپ و ولادیمیر پوتین در هلستینکی رخ نفوذ ایران در سوریه تأثیر بگذارد.»ویل پراسس نوشت:افزایش قیمت‌نفت می‌تواند به نفع کشورهای عربستان، روسیه و عراق باشد؛به‌طورخاص کشورهایی که می‌توانند اصلی‌ترین گزینه برای جایگزینی نفت ایران باشند. ایران یکی از سه کشور بزرگ تولیدکننده نفت‌اوپک است.این کشور در سال ۲۰۱۸ در روز ۲.۷ میلیون بشکه‌نفت خام صادر کرده است؛ اما چین، هند، کره جنوبی، ژاپن و ترکیه به‌عنوان‌واردکنندگان اصلی نفت ایران به ترتیب ۱.۶، ۱.۱، ۰.۷ و ۰.۱۰ میلیون بشکه‌نفت وارد کرده‌اند. با توجه به کاهش ۱.۵ میلیون بشکه‌صادرات نفت ایران طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، م. در صورت شکل‌گیری تحریم‌های جدید، میزان صادرات نفت ایران می‌تواند ۲۰۰ هزار تا یک‌میلیون بشکه در روز کاهش پیدا کند کاهش تولید نفت ایران باعث خواهد شد کشورهای منطقه به‌دنبال تأمین‌کنندگان دیگر برای پرکردن این خلأ باشند.